

A Fővárosi Ítéltábla dr. Bata Zoltán ügyvéd (**felperesi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek dr. Zsögöny Ilona ügygondnok (**I. rendű alperesi képviselő címe**) által képviselt **I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe)** I. rendű, dr. Zakar Zoltán ügyvéd (**II. rendű alperesi képviselő címe**) által képviselt **II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe)** II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében, mely perbe az I. rendű alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a Hargitai-Mezőfi Ügyvédi Iroda (**I. rendű alperesi beavatkozó képviselőjének címe**, ügyintéző: dr. Hargitai László ügyvéd) által képviselt **I. rendű alperesi beavatkozó neve (I. rendű alperesi beavatkozó címe)**, a Fővárosi Törvényszék 2015. január 22. napján kelt 8.G.41.232/2013/44. számú ítélete ellen az I. rendű alperesi beavatkozó részéről 46. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja;

kötelezi az I. rendű alperesi beavatkozót, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság 2015. január 22. napján kelt 8.G.41.232/2013/44. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 88.893 eurót és annak 2012. március 14. napjától a kifizetésig számított évi 5 % mértékű kamatát, valamint 2.993.407 forint perköltséget; a II. rendű alperessel szembeni keresetet elutasította és kötelezte felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 1.245.692 forint ügyvédi munkadíjat.

Az elsőfokú bíróság elsődlegesen felperes keresetösségi jogát vizsgálta, bizonyítottan fogadta el, hogy a **K. E. Kft.** javára a rakomány teljes értéke a **D. Ltd.** részéről átutalásra került, utóbbi a felperessel kötött biztosítási szerződést, az áru elveszése biztosítási eseménynek minősült, továbbá felperes igazolta a károsulttal kötött megállapodást, a kártérítési összeg kifizetését, ezért az 1959.

évi IV. törvény (Ptk.) 558. § (1) bekezdése alapján, valamint figyelemmel a **D. Ltd.** engedményezési okiratára, a Ptk. 328 § (1) bekezdése alapján megállapíthatónak találta felperes keresetösségi jogát. Alperesek felelősségét külön-külön vizsgálva rögzítette, hogy közöttük a Ptk. 488. § (1) bekezdése szerinti, az 1971. évi 3. számú tvr.-el kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Egyezmény (CMR) hatálya alá eső fuvarozási szerződés jött létre. A CMR 4. cikke alapján a fuvarozási szerződésről fuvarlevelet állítottak ki, mely a CMR 9. cikk 1. pontja értelmében igazolta a szerződés megkötését, annak feltételeit, illetőleg azt, hogy a fuvarozó az árut átvette. A CMR 9. cikk 1. pontjába foglalt vélelem megdöntésére nem került sor, az I. rendű alperes részéről történő rakományátvételt támasztják alá a fuvarozási szerződéskötés körülményei, így az I. rendű alperes fuvarengedélyének, CMR felelősségbiztosításról szóló fedezetigazolása megküldése a II. rendű alperes részére. A CMR fuvarlevelén az I. rendű alperes bélyegzője szerepelt, illetőleg a vontatóra az I. rendű alperes CMR felelősségbiztosítása állt fenn, valamint az I. rendű alperes cégnyilvántartásában szereplő e-mail címről került sor a levelezés bonyolítására. A címzettnek az I. rendű alperes nem szolgáltatotta ki a rakományt, ezért a CMR 17. cikk 1. pontja alapján a felelőssége fennáll, és figyelemmel arra, hogy a lerakóhelyen nem jelent meg a gépkocsivezető a rakománnyal, az I. rendű alperessel történő kapcsolatfelvétel sikertelen maradt, a CMR 29. cikke szerinti helytállási kötelezettség megállapítható. Mindezt az elsőfokú bíróság arra vont le következtetést, hogy a kereset az I. rendű alperes tekintetében helytálló, a CMR 17. cikk 1. pontja és 29. cikke alapján köteles az átvett rakomány értékének a megfizetésére.

II. rendű alperes felelősségét vizsgálva megállapította, nem nyert bizonyítást, hogy fuvarozóként járt volna el, egyrészt nem rendelkezett fuvarozási engedéllyel, másrészt felperes nem igazolta, hogy a II. rendű alperes mint szállítmányozó fuvarozói felelősséget vállalt volna a **D. Ltd.** felé a küldemény továbbításának megszervezése körében végzett tevékenysége során. Arra vont le következtetést, hogy a II. rendű alperes és a **D. Ltd.** között a Ptk. 514. § (1) bekezdése szerinti szállítmányozási szerződés jött létre, a küldemény továbbításához szükséges fuvarozási szerződéseket a saját nevében és a megbízója számlájára kötötte meg. Tekintve, hogy nem maga fuvarozott, illetőleg nem gyűjtőforgalomban továbbította a rakományt, a Ptk. 520. § (2) bekezdése szerinti jogszabályi feltételek hiányoznak a kárfelelőssége megállapításához.

A továbbiakban azt vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 515. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének a II. rendű alperes eleget tett-e, gondos magatartást tanúsított-e az I. rendű alperesi fuvarozó kiválasztása során. **T. A.** II. rendű alperesi alkalmazott tanúvallomása alapján megállapította, hogy nevezett az e-cégjegyzékben megnézte az I. rendű alperes cégadatait, bekérte az árufuvarozói engedélyt, a közösségi engedélyt, a CMR felelősségbiztosításról a fedezetigazolást, a cég adatait, adószámát, a **T.-on** az azonosítószámot. A tanú hivatkozott arra is, hogy az e-cégjegyzékben az adószám alapján ellenőrizte a céget, az ügyvezetőt, a székhelyet, az e-mail címet is, utóbbi azonos volt a küldő e-mail címmel, a fuvarozást végző gépkocsi rendszáma a CMR felelősségbiztosításban is fel volt tüntetve. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a tanúvallomás alapján megállapítható tények összhangban álltak a beszerzett nyomozati iratok között elfekvő, **H. P.-től** származó bejelentésben, valamint **T. A.** írásbeli nyilatkozatában foglaltakkal. Mindezek alapján arra vont le következtetést, hogy II. rendű alperes terhére nem állapítható meg a Ptk. 515. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségzegés, ugyanis azokat az iratokat, amelyek a fuvarozó azonosításához szükségesek voltak bekérte, azokat azon az e-mail címen kapta meg, amelyek a cégnyilvántartásban szerepeltek. Mindezt a Ptk. 520. § (1) bekezdésének második fordulatára alapított jogalap sem foghatott helyt, ezért a II. rendű alperessel szembeni kereset elutasításáról határozott.

Az ítélet ellen I. rendű alperesi beavatkozó terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, az I. rendű alperessel szembeni kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak az I. rendű alperesi kártérítő felelősség szempontjából a CMR 9. cikk 1. pontját

teljes egészében kellett volna figyelembe vennie, mely taxatív felsorolást tartalmaz, tehát a fuvarlevelet az ellenkező bizonyításáig igazolásnak kell tekinteni a fuvarozási szerződés megkötésére, a fuvarozási szerződés feltételeire és az áru átvételére. Az elsőfokú bíróság egyedül az áru átvétele vélelmének tulajdonított jelentőséget és tévesen figyelmen kívül hagyta, a nyomozást megszüntető határozat okirati bizonyítékként azt tartalmazza, hogy a szállítmányt eltulajdonító személy vette át az árut a felrakóhelyen. A szállítmányt eltulajdonító ismeretlen személy általi rakományátvétel okirati bizonyítása az áru átvétel vélelmének a megdöntésére alkalmas, tehát az elsőfokú bíróság által kifejtettektől eltérően nem vélelmezhető, hogy az I. rendű alperes vette volna át az árut.

A fentiekén túlmenően ahhoz, hogy a fuvarlevél bizonyítéku szolgáljon, a másik két pont tekintetében is együttesen teljesülnie kell annak, hogy ellenkező bizonyíték ne legyen. I. rendű alperesi beavatkozó álláspontja szerint a fuvarozási szerződésre irányuló ügyleti akarat hiányzott, mert bűncselekmény elkövetési magatartás valósult meg, ezt az elsőfokú eljárás során felperes közvetetten bizonyította azzal, hogy az általa a T. honlapjáról letöltött, a bűncselekmények megelőzésére javasolt intézkedési lista tekintetében II. rendű alperesi mulasztás állapítható meg. Az elkövetői magatartás abban foglalható össze, hogy a cégbeli üzletrészek megvásárlásával és a cég irányításának a megszerzésével úgy jelentkeztek be a T. rendszerbe, hogy a gépkocsivezető személyét illető azonosító okmányokat nem küldték meg, személyes elérhetőséget nem biztosító mobiltelefonról jelentkeztek be, ingyenes levelező rendszerről kommunikáltak, és nem adták meg a sofőr nevét. Mindezt alapul véve megállapítható, hogy az egész folyamat, ahogyan a II. rendű alperessel a fuvarozási szerződés megkötésére irányuló ügyleti akarat látszatát keltették, valójában bűncselekmény előkészítése, illetőleg elkövetői magatartás volt, egészen addig, hogy az áru fuvarozásra történő átvételét színlelte az ismeretlen elkövető, majd ellopta azt. Minthogy fuvarozási szerződés megkötésére irányuló ügyleti akarat nincs, így a fuvarozási szerződés feltételeire sem lehet a fuvarokmány vélelem, a CMR 9. cikk 1. pontja szerinti vélelem az I. rendű alperes marasztalása alapjául nem szolgálhat, a vélelem sikeresen megdöntésre került.

Az I. rendű alperes ügygondnoka bejelentette, hogy perköltség kímélés céljából nem terjesztett elő fellebbezést, ugyanakkor az I. rendű alperesi beavatkozó fellebbezését támogatja.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítást a felek indítványai által megszabott keretben teljes körűen lefolytatta, és a tényállást helytállóan állapította meg, melyből helyes jogi következtetésre jutott. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárásban sem az I. rendű alperes, sem az I. rendű alperesi beavatkozó nem hivatkozott a fuvarozási szerződés színleltségére és ebből következő semmisségére, a fellebbezési érvelés vizsgálatát a Pp. 235. § (1) bekezdése kizárja. Véleménye szerint a fellebbezés érdemben sem megalapozott; a rendelkezésre álló peradatok alapján nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy I. rendű alperes új tulajdonosa és ügyvezetője szándéka eleve nem a fuvarozási szerződés megkötésére irányult. Sem a büntető eljárásban, sem jelen perben nem került meghallgatásra H. S., aki röviddel a perbeli káreseményt megelőzően vásárolta meg az I. rendű alperes üzletrészt és vált a cég ügyvezetőjévé; a legvalószínűbb feltételezés az, hogy a fuvarozási szerződés megkötését eszközként használta fel, a fuvarozásra átvett áru eltulajdonítására. Ebből viszont csupán arra vonható le következtetés, hogy a szerződés érvényesen létrejött, annak alapján az árut az I. rendű alperes képviselőjében ismeretlen személy átvette, és azzal a sajátjaként rendelkezett. Nem osztható a CMR 9. cikk 1. pontja I. rendű alperesi beavatkozó általi értelmezése sem, az ott nevesített feltételek konjunktivitása nem áll fenn, a fellebbezésben előadott okfejtés arra vezetne, hogy amennyiben sikeresen megdöntésre kerülne az áru átvételére vonatkozó vélelem, akkor abból a fuvarozási szerződés megkötésének hiánya is következne. A perbeli esetre sem igaz tehát, hogy amennyiben a szerződés megkötésére vonatkozó

vélelem megdőlné, akkor ezáltal az áru átvételére vonatkozó vélelmet is megdőltnek kellene tekinteni.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során a II. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító ítéleti rendelkezés megalapozottságát nem bírálta felül, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata e körben a Pp. 228. § (3) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett.

Figyelemmel arra, hogy I. rendű alperesi beavatkozó a CMR 9. cikk 1. pontja szerinti vélelem nyomozati iratok általi megdöntésére - tartalmilag tehát a fuvarozási szerződés létrejöttének a hiányára - az elsőfokú eljárás során már hivatkozott (39. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), a fellebbezésben előadottak érdemi elbírálása a fellebbezési ellenkérelemben foglaltaktól eltérően nem ütközött a Pp. 235. § (1) bekezdésébe, ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint, a fellebbezés korlátai között kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a felperes által állított fuvarjogviszony alapján az I. rendű alperes CMR 17. cikk 1. pontja és 29. cikk 1. pontja alapján történő marasztalására helytállóan került-e sor.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a tényállást a jogvita elbíráláshoz szükséges mértékben feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperesek között a Ptk. 488. § (1) bekezdése szerinti, a Ptk. 506. § (1) bekezdésén keresztül irányadó CMR hatálya alá eső nemzetközi közúti áru fuvarozási szerződés jött létre, melynek alátámasztására nem csupán a CMR 5. cikkének megfelelően kiállított, a 9. cikkben szabályozott vélelmet keletkeztető fuvarokmány szolgált. A jogviszony létrejöttére, a szerződés tartalmára vonható le következtetés a II. rendű alperesi megbízásból, és annak I. rendű alperesi elfogadásából, II. rendű alperes ugyanis 2012. március 13-án megbízást küldött az I. rendű alperesnek a cég adatait tartalmazó cégjegyzék 45. rovatában szereplő ... e-mail címre, mely a perbeli fuvar feladatra vonatkozóan tartalmazta a fel- és lerakó helyet, az árufelvétel és kiszolgáltatás időpontját, a pozíciószámot és a fuvardíj összegét.

A fuvar feladat elvállalásának, a megbízás változatlan tartalmú elfogadásának, ezáltal a fuvarszerződés létrejöttének a megállapítására vezetőnek minősül az a körülmény, hogy az alperesek között előre leegyeztetett forgalmi rendszámú gépjármű a felrakó helyen megjelent és a rakományt átvette, utóbbit a CMR 9. cikk 1. pontja szerint kétségmentesen alátámasztja a CMR fuvarlevél, melynek 16. rovatában az I. rendű alperes bélyegzője szerepelt.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően a beszerzett nyomozati irat adatai sem a szerződés létrejötte, tartalma, illetőleg az áru átvétele tekintetében a fentiekől eltérő ténymegállapításra nem vezetnek. A felrakó helyen a **K. E.** Kft. alkalmazottjaként eljáró **S. T.** a nyomozati eljárás során meghallgatásra került, tanúvallomása szerint a felrakó helyen megjelent fuvar eszköz csak a szállítást végző cég, a gépjármű és a CMR fuvarlevél adatainak az ellenőrzését követően kerülhetett megrakodásra, s mivel nem mutatkozott adat eltérés, a rakományt átadták. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a rakományért tehát a gépjármű vezetője nem jelentkezhetett másként, mint az I. rendű alperes nevében, ezért lényegtelen, hogy személye a nyomozati eljárás során beazonosításra nem került.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően ugyancsak nem rontja le az I. rendű alperes kárfelelősségét az a nyomozati eljárás során feltárt körülmény sem, hogy közvetlenül a perbeli fuvar feladat elvállalása előtt az I. rendű alperesi társaságnál tulajdonos- és székhelyváltásra került sor, és az új tulajdonos, illetve a társaság az új székhelyen nem volt fellelhető. Amennyiben ugyanis a cég felvásárlása volt a

fuvar feladat, így végső soron a rakomány turpis megszerzésének az eszköze, ezen körülmény a II. rendű alperes előtt rejtve maradt, I. rendű alperes egyoldalú színlelése érdektelen, az, hogy az I. rendű alperes lopás elkövetését célozta a jogügylettel, titkos fenntartásnak minősülhet, mindez azonban a fuvarozási szerződés érvényes létrejöttét nem érintheti.

Jelen jogvitában a fent kifejtettek szerint az alperesek között igazoltan létrejött fuvarozási szerződés megszegésének - a rakomány kiszolgáltatásának az elmaradása - polgári jogi jogkövetkezménye felől kellett dönten, melynek nem képezte akadályát az áru elveszés büntetőjogi értékelésének a hiánya, az, hogy a nyomozati eljárás ezidáig eredményre nem vezetett.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására, illetőleg eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak nem fellebbezett részét nem érintve - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ügygondnokkal képviselt I. rendű alperes által támogatott I. rendű alperesi beavatkozó a sikertelen fellebbezése folytán pervesztesnek minősül, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján felperes másodfokú perköltségét - mely a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdése alkalmazásával megállapított, a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodó 250.000 forint + áfa jogi képviseleti munkadíjból áll - megfizetni tartozik, míg az I. rendű alperes és az I. rendű alperesi beavatkozó felmerült költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2016. évi március hó 8. napján

Dr. Tibold Ágnes s.k. a
tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k. előadó bíró

Dr. Felker László s.k.
bíró